

Nr 129.

Av herr **Osberg**, om anslag till statliga åtgärder till civilt luftskydd.

Civila luftskyddsutredningen avgav sitt betänkande (Fö 1936: 57) dagarna före jul 1936.

I detsamma inhämtas, att Sverige ännu är det enda europeiska land, som icke ordnat sitt civila luftskydd.

Skyddsåtgärderna för befolkningen vid ett luftangrepp äro numera ett allmänt intresse. Anskaffandet av filter- eller syrgasmasker, främst för den aktiva personalen men även för befolkningen å de platser, där ett luftangrepp kan motses, är en detalj i dessa skyddsåtgärder. Gasskyddskläder vid frätande stridsgas, asbestkläder vid stark hetta, gummistövlar och stålhjälmor etc. böra också ingå i utrustningen för vissa kategorier.

Den tekniska nödhjälpen är omfattande. Det gäller därvid icke blott hastigt utrymmande av hotade platser utan även inrättande av skyddsrum för industrier samt bostads- och affärsfastigheter i tillräcklig utsträckning, skyddsrum för gatutrafikanter, som överraskas av ett luftbombardemang, m. m. Organisationer över hela landet äro därför behöfliga för att planlägga det allmänna luftskyddet, däri innefattande såväl industri- som enskilt luftskydd (självskydd). Fastighetsägarna böra exempelvis i samråd med sina hyresgäster anordna skyddsrum i husen.

Det är många kategorier, som beröras vid ett luftangrepp. Brand-, ambulans- och poliskårerna, elektricitets-, gas-, vatten-, gatu- och renhållningsverken, sjukvårdande organen m. fl. måste hastigt träda i verksamhet.

Alarmeringen av befolkningen bör ske genom sirener, ringning i kyrkklockor, högtalare och andra larmmedel. Sirenerna böra anskaffas och uppsättas redan i fredstid.

Civilbefolkningens utrymning av hotade platser bör planläggas på förhand. Förutom frivilligt utflyttade böra åldringar och barn undanföras i god tid. För dem, som för sitt arbete äro beroende att under dagarna vistas på den hotade orten, ordnas inkvartering i ortens omedelbara närhet för nätterna, där den övriga familjen redan vistas. För dem, som ständigt måste vistas på orten, inrättas skyddsrum. I varje hus bör uppsättas anslag, vart husets invånare skola begiva sig för att söka skydd vid luftanfall.

Planläggningen bör taga sikte på att utnyttja lantkommunernas inkvarteringsmöjligheter. Man beräknar på goda skäl, att dessa kunna hysa åtminstone dubbla antalet invånare mot i fredstid.

Viktigare nybyggnader böra byggnadstekniskt förses med tak av ellsäkert material och vara konstruerade så i form och motståndskraft, att taken motstå mindre brandbomber, o. s. v.

Upplysningsverksamhet bör därför bedrivas för att övertyga allmänheten om nödvändigheten av luftskydd och hibringa den kunskap om, hur

den bör förhålla sig vid luftanfall. Tillhandagå med rådgivare beträffande åtgärder för självskyddet, rekrytera och utbilda förstärknings- och ersättningsmanskap äro för det hela väsentliga delar i det allmänna luftskyddets behov. Luftskyddet är till sin karaktär närmast att betrakta som ett katastrofskydd.

Stöd bör därför lämnas från statens sida åt denna upplysningsverksamhet samt åt strävandena att i fredstid organisera de vittomfattande åtgärder, som äro ofrånkomliga vid ett luftanfall. Civila luftutredningen beräknar, att 400—500 orter i Sverige kunna hotas.

Luftskyddsbudgeten uppgick i England 1935 till 92,000 pund och år 1936 till 1,300,000 pund. För budgetåret 1936/37 har Frankrike anslagit 120 miljoner francs för olika luftskyddsändamål. Belgien, som har ungefär samma invånarantal som Sverige, har i sin luftskyddsbudget för 1936 anvisat 13,800,000 francs och för 1937 icke mindre än 52 miljoner francs.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag hemställa, att riksdagen måtte besluta,

att under budgetåret 1937/38 anvisa ett belopp å kr. 1,000,000 att användas av Kungl. Maj:t till statliga åtgärder till civilt luftskydd.

Stockholm den 22 januari 1937.

Oscar Osberg.